

BDO IN UKRAINE

**Активність
реєстрації бізнесу
в умовах
повномасштабного
вторгнення**

Зміст

Передумови аналізу	3
Аналіз змін у складі бізнес-середовища	4
Стан підприємницької активності у 2025 році	5
Географічний розподіл	8
Ключові фактори, що впливають на динаміку змін	10
Наслідки	11
Очікувані тенденції	12

Передумови аналізу

► Загальний контекст

Починаючи з 2022 року, підприємницька діяльність в Україні функціонує в умовах глибокої соціально-економічної трансформації, спричиненої повномасштабною війною. Зміни в безпековому середовищі, порушення логістичних ланцюгів, релокація населення і бізнесу, а також постійна загроза руйнування інфраструктури створили безпрецедентні виклики для ведення господарської діяльності. У відповідь на ці обставини держава запровадила низку антикризових заходів, зокрема податкові пільги, спрощення процедур реєстрації та програми підтримки малого бізнесу. Водночас, адаптація підприємців до нових реалій відбувалася нерівномірно, що зумовило значні коливання в динаміці відкриття і припинення діяльності суб'єктів господарювання.

► Актуальність

У першому півріччі 2025 року в Україні зафіксовано зміну у співвідношенні між кількістю нових реєстрацій ФОП і кількістю їхніх закриттів. Така динаміка є нетиповою для попередніх років, коли спостерігалось переважання відкриттів над припиненнями. Поточна ситуація вимагає системного аналізу, оскільки вона може бути індикатором глибших структурних змін у економіці, зокрема у сфері малого та середнього підприємництва. Вивчення цих процесів є важливим для формування ефективної політики підтримки бізнесу, збереження економічної активності та забезпечення сталого розвитку в умовах тривалої нестабільності.

Аналіз змін у складі бізнес-середовища

Відкриття і припинення діяльності суб'єктів господарювання в Україні у 2022-2025 роках

► Оглядова динаміка

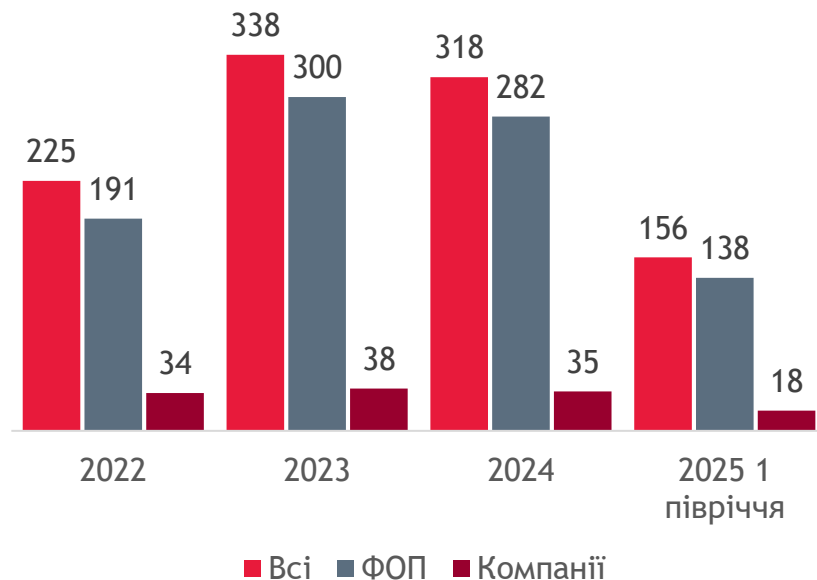
У період з 2022 року по перше півріччя 2025 року спостерігається значна активність у сфері реєстрації діяльності суб'єктів господарювання. Найвищий рівень змін зафіксовано у 2023 році — 337 580 випадків, що на 50% більше, ніж у 2022 році (224 524). У 2024 році показник дещо знизився до 317 566, а за перше півріччя 2025 року становить 155 808.

► Відкриття статусу ФОП

У 2022 році було відкрито 190 658 ФОП. У 2023 році цей показник зріс до 299 653, що становить приріст на 57,1% порівняно з попереднім роком. У 2024 році кількість відкриттів зменшилася до 282 291, що на 5,8% менше, ніж у 2023 році. За перше півріччя 2025 року зафіксовано 137 528 відкриттів ФОП.

Протягом усього періоду ФОП залишаються основною формою реєстрації суб'єктів господарювання за кількістю відкриттів.

Відкриття суб'єктів господарювання за типами, тис.

Стан підприємницької активності у 2025 році (1)

► Загальна кількість закриттів

У 2022 році було закрито 159 тис. суб'єктів господарювання. У 2023 році цей показник зріс до 183 тис., а у 2024 році — до 211 тис. За перше півріччя 2025 року зафіксовано 161 тис. закриттів. Найвищий рівень припинення діяльності спостерігався у 2024 році.

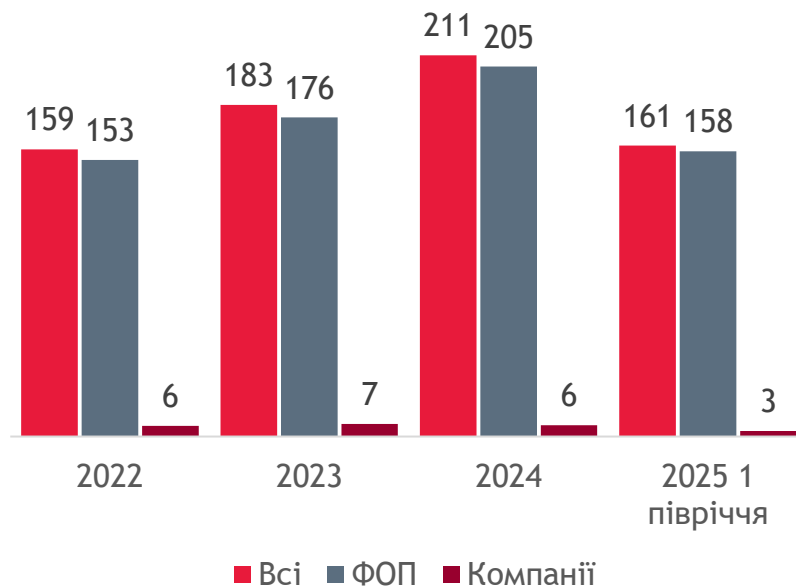
У першій половині 2025 року кількість закриттів вже перевищила річний показник 2022 року.

► Структура закриттів за типами

ФОП впродовж усього періоду становлять понад 95% усіх припинень діяльності суб'єктів господарювання.

У 2022 році було закрито 153 тис. ФОП і 6 тис. компаній. У 2023 році — 176 тис. ФОП і 7 тис. компаній. У 2024 році — 205 тис. ФОП і 6 тис. компаній. За перше півріччя 2025 року — 158 тис. ФОП і 3 тис. компаній.

Закриття суб'єктів господарювання за типами, тис.

Стан підприємницької активності у 2025 році (2)

Відкриття / закриття ФОП: 2022 рік — 1 півріччя 2025 року

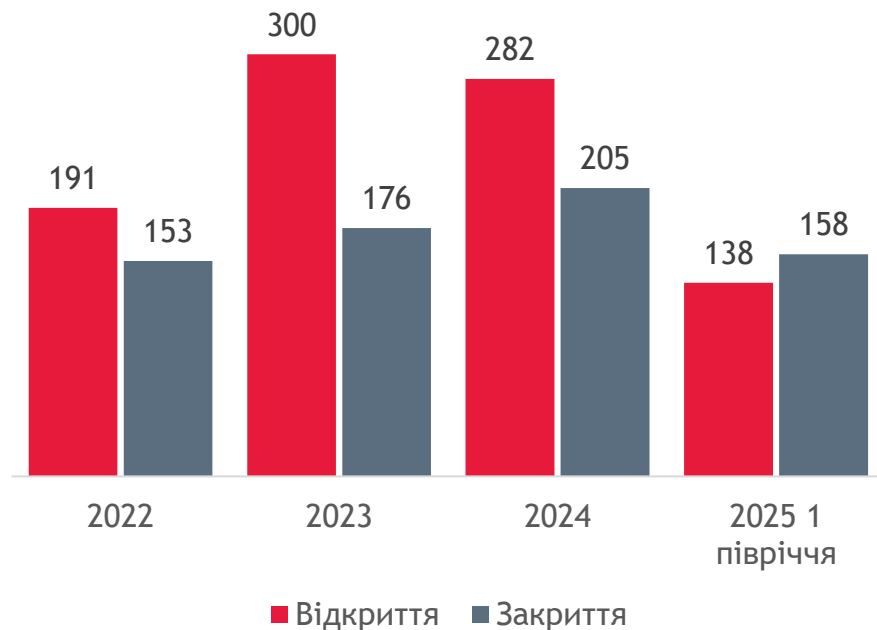
► Динаміка змін у кількості ФОП

У 2022-2024 роках кількість відкриттів ФОП перевищувала кількість їхніх закриттів. У 2022 році було відкрито 191 тис. ФОП, тоді як закрито — 153 тис. У 2023 році відкрито 300 тис., закрито — 176 тис. У 2024 році відкрито 282 тис., закрито — 205 тис. Протягом цих трьох років спостерігалось позитивне сальдо.

► Інверсія динаміки підприємницької активності

У першій половині 2025 року ситуація змінилася: кількість закриттів (158 тис.) перевищила кількість відкриттів (138 тис.), тобто на кожні 100 відкриттів ФОП припадає 115 закриттів. Це перший період за чотири роки, коли зафіксовано негативне сальдо між відкриттям і закриттям ФОП.

Динаміка відкриття та закриття ФОП, тис.

Стан підприємницької активності у 2025 році (3)

Відкриття / закриття Компанії: 2022 рік — 1 півріччя 2025 року

► Системна оцінка

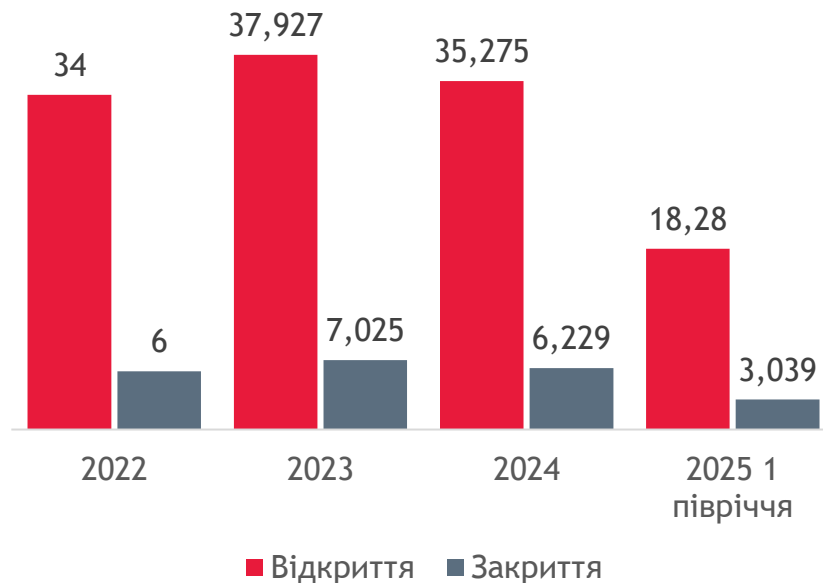
У 2023 році було відкрито найбільшу кількість компаній за період — 37 927, що на 12% більше, ніж у 2022 році (33 866). У 2024 році показник знизився до 35 275, а у першій половині 2025 року становив 18 280, що є приблизно половиною від річного рівня попередніх років.

Кількість закриттів компаній у 2023 році (7 025) була на 19% вищою, ніж у 2022 році (5 906). У 2024 році вона зменшилася до 6 229, а за перше півріччя 2025 року становила 3 039, що відповідає 49% від річного показника 2024 року.

► Співвідношення відкриттів і закриттів

У 2022 році на кожну закриту компанію припадало 5,7 відкриттів. У 2023 році це співвідношення зменшилося до 5,4; у 2024 — до 5,7. У першій половині 2025 року на кожну закриту компанію припадає 6 відкриттів, що є найвищим співвідношенням за період.

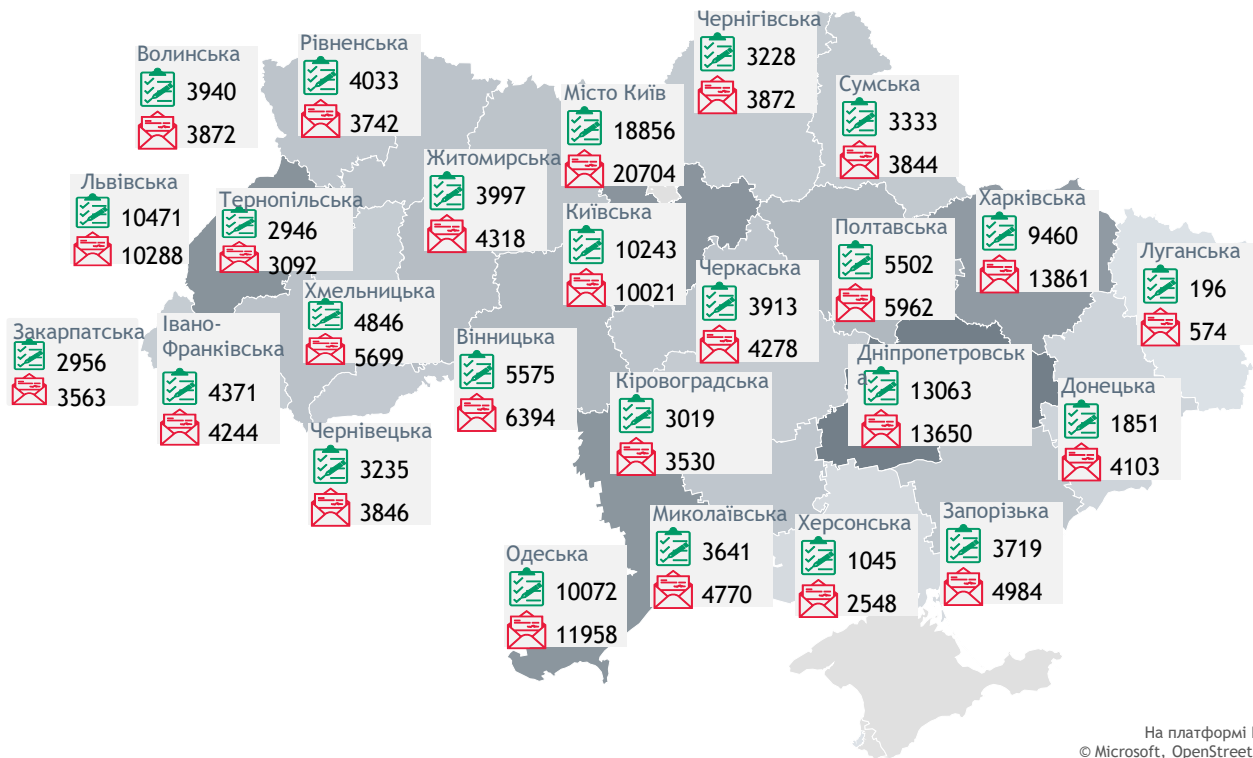
Динаміка реєстрації та припинення діяльності юридичних осіб

Географічний розподіл (1)

Відкриття/закриття ФОП 1 півріччя 2025 рр.

- У першому півріччі 2025 року в Україні зафіксовано активну динаміку відкриття та закриття ФОП, з найбільшими показниками у Києві, Харкові та Дніпрі. Водночас у цих регіонах спостерігається і найбільша кількість закриттів.
- Позитивний баланс відкриття / закриття мають Рівненська, Житомирська, Кіровоградська та Луганська області, що свідчить про стабільність або ефективну підтримку бізнесу. Натомість у прифронтових і південних регіонах переважають закриття.

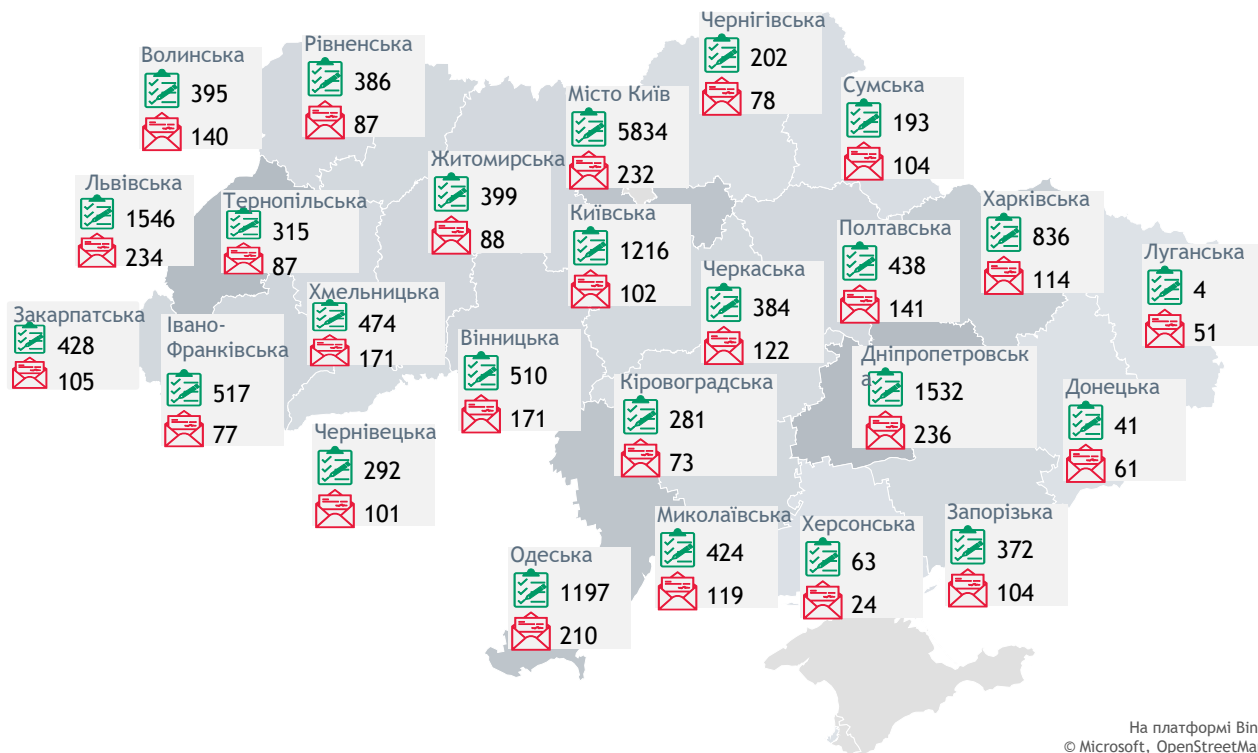

На платформі Bing
© Microsoft, OpenStreetMap

Географічний розподіл (2)

Відкриття / закриття Компанії: 1 півріччя 2025 року

- ▶ У першому півріччі 2025 року найбільшу кількість відкриттів компаній зафіксовано в місті Київ (5834), Львівській (1546), Дніпропетровській (1532) та Одеській (1197) областях. Найменше – у Луганській (4), Донецькій (41) та Херсонській (63) областях.
- ▶ Щодо закриттів, то найвищі показники мають Дніпропетровська (236), Львівська (234), Одеська (210) та Київська (1216) області. Найнижчі – у Херсонській (24), Луганській (51) та Донецькій (61) областях.

На платформі Bing
© Microsoft, OpenStreetMap

Ключові фактори, що впливають на динаміку змін

► Кібератака і блокування ЄДР

Із грудня 2024 року до січня 2025 року Єдиний державний реєстр не працював через масштабну кібератаку. У цей період реєстраційні дії були неможливі. Після відновлення доступу відбулося масове накопичене закриття та відкриття ФОПів, що суттєво вплинуло на показники першого півріччя 2025 року.

► Податкові зміни із 1 січня 2025 року

- запроваджено обов'язкову сплату військового збору для всіх ФОПів
- скасовано пільгу на добровільну сплату ЄСВ — внесок знову став обов'язковим
- для ФОПів з працівниками встановлено щомісячну звітність замість поквартальної.

► Закриття новостворених ФОПів

Близько 40% ФОПів, які припинили діяльність у 2025 році, були зареєстровані у 2023-2024 роках. Понад 5 тис. з них проіснували менш ніж два тижні, здебільшого використовувалися для короткострокових контрактів або податкової оптимізації.

► Обмежені можливості для підприємницької активності в прифронтових регіонах

У Донецькій, Луганській, Херсонській та частині Запорізької областей зафіксовано суттєве перевищення кількості закриттів над відкриттями. Наприклад, у Луганській області було відкрито 196 ФОПів, а закрито — 574. На динаміку впливають бойові дії, руйнування інфраструктури та відтік населення.

Наслідки

- ▶ Зменшення кількості ФОПів, які працювали без найманих працівників, призвело до зниження частки самозайнятого населення. Це обмежує можливості для легального працевлаштування в умовах нестабільного ринку праці.
- ▶ Після періоду активного зростання у 2023 році, динаміка реєстрацій сповільнилася. Нові ініціативи зосереджуються переважно в безпечніших регіонах і в секторах з нижчим регуляторним навантаженням. Водночас зменшується частка мікробізнесу, орієнтованого на локальні послуги.
- ▶ Підприємці, які продовжують діяльність, працюють в умовах зростаючого податкового та звітного навантаження. Щомісячна звітність, обов'язковий військовий збір і повернення до повної сплати ЄСВ вимагають додаткових ресурсів на адміністрування, що особливо відчутно для найменших гравців.
- ▶ Велика кількість короткотривалих реєстрацій у 2023-2024 роках ускладнює аналіз реального стану підприємництва. Формально високі показники відкриттів не відображають фактичної економічної активності, що знижує інформативність офіційної звітності.
- ▶ Зміщення центрів підприємницької активності, зростання частки нестабільних бізнес-моделей та регіональна нерівномірність вимагають переосмислення підходів до державної та донорської підтримки. Універсальні інструменти втрачають ефективність без урахування локального контексту.

Очікувані тенденції

► Зміна динаміки підприємницьких рішень

Після періоду високої активності у 2023 році та різкого зниження у 2025 році, очікується перехід до більш виваженого підходу до започаткування бізнесу. Рішення про реєстрацію прийматимуться з урахуванням не лише ринкових можливостей, а й адміністративних витрат, податкових зобов'язань та доступності інфраструктури.

► Посилення територіальної концентрації активності

Регіони з відносно стабільною ситуацією продовжать акумулювати більшість нових реєстрацій. У цих областях формуються умови для локального зростання, тоді як у зонах з підвищеним ризиком зберігається тенденція до згортання бізнесу.

► Підвищення значущості тривалості діяльності

У контексті великої кількості короткострокових реєстрацій, **зростає потреба у фокусі на показниках, що відображають сталість бізнесу**. Це стосується як державної політики, так і підходів до аналітики — зокрема, при оцінці ефективності підтримки або прогнозуванні податкових надходжень.

► Потреба в адаптивних механізмах підтримки

Універсальні програми, орієнтовані на кількісне охоплення, поступово поступаються місцем інструментам, які враховують специфіку регіону, галузі та етапу розвитку бізнесу. За доцільного механізму підтримки в прифронтових регіонах буде можливість зберегти підприємницьку активність.

КОНТАКТИ

Вікторія Куліш
Менеджер проєктів

vkulish@bdo.ua

Київ:

Харківське шосе, 201/203,
10-й поверх
☎ +380 44 393 26 87, 88

Дніпро:

вул. Лазаря Глоби, 4,
6-й поверх
☎ +380 56 370 30 43

Львів:

вул. Шевченка, 120
Regus-KIVSH
☎ +38 032 242 44 00

✉ info@bdo.ua
🌐 www.bdo.ua

Ця публікація містить загальну інформацію і не є професійною консультацією чи послугою. Перш ніж прийняти будь-яке рішення або вжити заходів, які можуть вплинути на ваші фінанси або бізнес, вам слід проконсультуватися з кваліфікованим професійним консультантом. Будь ласка, зв'яжіться з BDO в Україні, щоб отримати консультацію.

ТОВ «БДО», українське товариство з обмеженою відповідальністю, є членом BDO International Limited, британського товариства з відповідальністю, обмеженою гарантіями його членів, а також входить до складу міжнародної мережі незалежних фірм-членів BDO.

BDO — це бренд мережі BDO та кожної Фірми-Члена BDO. BDO утворено від перших літер прізвищ засновників компанії: Binder, Dijkster та Otte.

2025 © ТОВ «БДО». Всі права захищені.

